

TISZAVIDÉK

VEGYES TARTALMU HETILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egész évre 4 frt — kr. Negyedévre 1 frt — kr.
Fél évre 2 frt — kr. Egyes szám ára 8 kr.

Megjelen minden vasárnap reggel.

Hirdetéseket a kiadóhivatal jutányos áron vesz fel.

Felelős szerkesztő és kiadó:
SZILBER JÁNOS.

SZERKESZTŐSÉG:

Csongrád, Magtár-utca 41. szám, hová a lap szellem részét illető minden közlemény intézendő.

KIADÓHIVATAL:

Csongrád, Magtár-utca 41. szám, hová az előfizetések, hirdetések intézendők.

A civilizáció.

Sohasem beszéltünk annyit a műveltségről, a kulturáról, a civilizációról, mint napjainkban; tudjuk is a szavak értelmét, de magának a művelődésnek nyitját nagyon kevesen tudják. Keressük meg tehát.

Ha végig tekintünk a világ történelmében, bámulva látjuk, mily roppant haladást tesz az emberiség a művelődés útján. Különösen kitűnik az egyes századok.

E századok csudálatos fölfedezéseket és találmányokat mutatnak fel. A történetírók rendszeren a birodalmak vagy egyes népek aranykorának rajzolják. Ez országokban virágzanak a tudományok és művészetek, előre haladott az ipar roppant erőt fejt ki a kereskedés. Távol országok partjaira járnak a gazdag kereskedővilág hajói. Tömegesen kincset visznek ki és hoznak haza, úgy, hogy jólétben uszik az ember. Könnyen megkeresi kenyerét a munkás a gazdag pedig kényelemben, gyönyörű paloták fényes termeiben éli napjait. Mint a hangya ernyedetlenül munkálkodik az ember, a munka a jelző, hogy azután élvezhessen, boldogulhasson.

Ha a régi és az új idők romjaival, vagy gyönyörű emlékműveivel találkozunk és kérdezzük, mikor emelték, mikor készítették; többnyire e századokat, vagy a hozzájuk közeli időket emlegetik. Miért olyan hatalmas a műveltség, akkor a civilizáció e századokban?

Mert uralomra jutott a realizmus. De ismét az a kérdés merült fel, hogy miért ily gazdag, ily ragyogó a realizmus? Miért nem lehetnek ily fényesek az ideálisabb idők?

Nem nehéz az effajta kérdésekre felelni.

Tudnunk kell, az emberiség haladása hullámos mozgásban történik. Minden egyes hullám kitörésekor egyesül a szép, jó és igaz eszméje, úgy, hogy alig tudjuk megkülönböztetni. Ez az egység csudálatos magasságba emel benünket, lelki szemeink majdnem a végtelenbe látnak s e végtelenben felmagasztosulva szemlélik a mindenség urát, az Istent. Akármire tekintünk, alig méltatjuk figyelmünkre a részeket, mindig az egyetemes, az egész áll előttünk, ennek szempontjából nézzük a világot. Ekkor lelkesedünk az erényért, a becsület és tisztességért, szóval minden nemesért.

De ha annyira elfoglal bennünket az erkölcs és vallás, nincs kedvünk a világi hiúságok fényéhez, pompájához. A vallás a morál győzelmét követeljük, ezeket sürgetjük a családi és társadalmi életben, az iskolában, a politikai küzdelemben, az irodalmi és művészeti oktatásban. Ostorozzuk, korbácsoljuk, sőt esetleg kiirtjuk, a mi velük ellenkezik. Ilyenkor bármily remek művészeti oktatás legyen, de ha sérti szemérmünket, nem sajnáljuk megsemmisíteni ösztönporni, mert az Isten és az erény tölti bensőnk. A Kr. utáni VII. század elaposta a régi görög-római műveltségeket, kiirtott minden fényt és pompát, megszüntette az irodalmat és művészetet, korlátlanra tette az egyházi és világi hatóságot. Isteni rajongás fogta el az embert és szent életre buzdította. Azért van annyi szentünk e századból.

De mihelyt lazul a szép, a jó és igaz egysége, halványan fellép az egyén jogosultsága, az individuum érvényre kezd jutni az egyetemessel szemben. Eleinte csekély mérvben érvényesül, de minél tovább haladunk a hullámba, annál több jogot követel magának. A hullám közepén már lehet guny tárgyává tenni az

A TISZAVIDÉK TÁRÓZÁJA.

A szép özvegy.

Írta: Váczy János.

Szomoruan csüggeszti le hervadt levelét a virágszál a sirhalom tetején, mintha csak annak a szíve borulna le benne, ki a távolban is keseregye emlékezik vissza azon boldog napokra, miket átélt a sirhalom alatt szunyuyadó férjjel.

Szomorú virág az is, ez is, mindkettőben hervad az életerő. De nem is csoda, az első a sirtól várja az életét, másik a könyven, szomorúságban keresi vigasztalását. Amazt megöntözi az ég s megöntözi az a másik virág lecsorgó könyve, de ezt a virágot, a kesergő özvegyet nem vigasztalja senki, bánatokkal telt keblére nem borul más vigasztalással, mint az árva gyermek.

S ez oly szomorú vigasztalás s úgy öli az anyakebelt, mint a virágot a szenvedés könyve.

Szegény özvegy, miért tekintesz az árva szemébe, miért nézed meg annak sugarát? Szemléled benne szerető kedvesed tekintetét? Miért fekteted kebledre árva gyermeked? Hallgatni vágsz a gyermek szívében kedvesed szívdobbanásait?

Ne tedd, ne eseng, hisz az égből egy reszkető csillagocskából néz le reád kedvesed szelleme. Tekints fel reája, ha ott térdelsz sirhalma mellett, s olvasd le a reszketésből szavát, s hallani fogod susogását a szellőben mintha szólana hozzád:

— Miért gyilkolod magad édes szerelmem, jó özvegyem? — miért adod szépsé-

gedet a kegyetlen hervadásnak át? Uj bánatodra, szenvedésedre ir legyen a szerelem, abban találsz vigaszt, találsz életet, az felcsokolja bánatod könyvét. Szeress, szeress! Nem bánod meg emlékeimet veled, én a tied vagyok gyermekidben, de te nem lehetsz az enyém, hideg keblemre nem ölhetlek téged.

*

Párját siratva bug az árva gerle szomorú fű ágai között, messze elhallatszik a hangja, kisüvít az a szél a temetőből s elviszi a távoli jegenyék sudarára, hol párosan enyelegnek a gerlek. A kis madárka szívébe hat a bánatos hang, felröppennek azok, hogy felkeressék a zokogót és megtalálják a szomorú fű ágon.

Lenu a fű lombjai alatt sirhalom mellett térdelve zokog az özvegy, s könnyes szemével föltekint a fűzre.

Ott cseveg feje fölött az árva gerle, mintha bánatát beszélne a madártársnak. Elhallgatott a bugás, szerelemről beszélnek a gerlek s megcsattantva szárnyaikat röpködnek el a jegenyékre.

Nézi, hosszan elúzi az özvegy, megreppen szívében az érzés s halkau susogja le a sirba:

— Szerelmem, látja-e szellemed e madárkát, látja-e szemed az égről, hogy vigaszt talált a gerle s ha látod, mondja meg szellemed, vétkezett-e az a kegyelet ellen? Nézz le reám, én hitvesed térdelek itt mellett, nem tettem le a gyászom, abban sorvad el életem, az alatt hül ki a szív melege. Susogd felém a szót, vétek-e ellened, ha nem engedem elsorvadni a szívet,

melyet szerelemre teremtett az Isten? — Nézd, nézd, mily epedve esd felém tekintéssel a jó barát, szerelemtől sugárzik szeme, értem dobog keblében a szív, moudd szerelmem, vétkezem-e én, ha elfogadom szerelmét, ha édes csókjaival engedem letörölni könnyeimet? —

Megreppen a sirharaszt, azokban szól hozzá a szellem:

— Vétek! — nem édes szerelmem, nem vétek szeretői a szívnek, vétek meggyilkolni azt. Szeress gyermekidben engem, neked élni kell értök s ha nincs melege a szívnek, nem szeretheted azokat sem, nem élhetsz gyermekimért, kihült szívet csak a sir takarhat, de nem a kebel. Szeress, életet a szerelem ad.

*

Nem hallgat az özvegy a szellem szavára, ott lebeg előtte a férj emléke, ott lebeg előtte a mult. Fölkeresi újra, meg újra a sirt, ott zokogja el bánatát. Örökös boru takarja keblét, nem ismeri az élet gyönyörét, kihül szívének zsarát. Nem látja a tavaszt, nem érzi át a nap hevét, közönyössé, kihalttá, hideggé lesz előtte az élet.

Mint az élőhalott kél napról-napra, vesztve az életerőt, mignem elhervad az élet virága, ősz vonnak az évek dus firtjeire, nem talál örömet s vigasztalást, gyilkosává lesz önmagának, gyilkosává gyermekeinek, kik anyátlanul maraduak.

Szegény szép özvegy, fölötted is elhangzik a bucsuzó, megzokog az értepedő, virágot is ültet sírodra, de ki zokogja meg árváidat? — senki, senki! —

egyetemeknek, a tekintélynek némely képviselőjét, egyes kevésbé fontos kérdésben győzhet az individuum. Például ha arról van szó, hogy egy előkelő mágnás leánya szülei akaratára ellenére férjhez menjen egy tisztességes polgárhoz, ilyenkor a leány védelmére kelünk és kárhoztatjuk az atyai tekintély erőszakoskodását.

Később a realizmus gyarapodásával már majd mindent az egyén szempontjából tekintünk. Az erkölcs egészen a háttérbe szorul s teljes uralomra jut az individualismus. Cselekvésünk egyedüli korlátja embertársaink sértett érdeke. Ha ez nem zúgolódik, ha ezt ki tudjuk elégíteni, akkor tehetünk, amit akarunk. Mivel megszűnt a magasabb erkölcsi szempont lelkünkkel, testünkkel az anyagira, az érzékire vehetjük magunkat, azaz létre jön az emberi szabadság országa. A tekintély képviselője ilyenkor jól érzi magát, ha kedvezhet az alkotó részeknek; a család csak akkor boldog, ha az atya teljesítheti az anya és a gyermekek kívánságait, a férj, ha engedhet neje követelésének; az országban ismét akkor érzi magát a király, a fejedelem, a felsőbbség, ha jóságával, adományával, halmozhatja el népeit, kéri alattvalóit, könyörgő jobbágyait.

Szóval ez időszak az alkotó részek uralkodása, ami nem egyéb, mint a szabadság uralma. Ilyenkor az egyetemes akadékoskodása nélkül gyönyörűbbnél gyönyörűbb remekeket alkothat az ember. Mivelésének főcélja saját jólétének, földi boldogságának előmozdítója, keres, kutat oly dolgok után, melyekkel családja kényelmét, örömét szórakozását megeremtheti. A tudós, az építész, a mérnök, az orvos, a gépész, a vegyész, a művész stb. mind azon töri az eszét, hogy tökéletesebbé tegye eszközeit, jövedelmezőbbé alkotását, pompásabbá, ragyogóbbá remekeit, mert szívesen megfizeti árukat a dúsgazdag kereskedő és gyáros, a milliomos bankár és a hivalgó kéjencz.

Ez a civilizáció.

Hogy tehát virágozzék a műveltség, emelkedjék a civilizáció, uralkodjék a nemzeti cultura, szükséges az egyetemesnek, az erkölcsinek hanyatlása, az egyénnek felszabadulása, az alkotó részek győzelme, az anyagiság és érzékiesség uralma.

De hát akkor mindig félnünk kell az ideális gondolkodás kitörésétől, az erény és becsület, a vallás és erkölcs győzelmétől?

A civilizáció szempontjából igen. Csakhogy sokkal erősebb ok sürgeti a vallás és erkölcs uralomra jutását. Látjátok a tömérdek öngyilkost, a számtalan árultat az általános ide-

geskedést, az egyetemes benső nyugtalanságot. A féktelen individuum át akar törni minden korlátot, meg akarja semmisíteni az erkölcs minden sorompóját s mivel nem teheti, nem becsüli az életet, meg akar semmisülni, el akarja magát és övét emészteni. Akkorta már az erkölcsi bomlás, hogy ha képesek volnánk még befelé haladni a reglismusba, tömegesen rohanna az emberiség a halálba, mert senkise tudná elviselni az élet terhét. Mint az örültek járnánk, kelnénk a világot s végre megsemmisítünk egymást és magunkat.

Ezért kell kitörnie az idealismusnak, ezért kell visszatérni az Isten országának, ismét uralomra jutnia az erénynek és becsületnek. Az emberiség fenmaradásának legfőbb feltétele a vallás és erkölcs s az emberiség fenmaradásával ezek mentik meg a civilizációt is.

Hegyi Antal plébánossal ismét foglalkoznak.

A „Csongrádi Lap” f. évi 28-ik számában megemlékezik azon Interviuról, melyet egyik munkatársuk egy nagyobb egyházi méltósággal képzelt beszélni.

Lapunk hasábjain már kifejezést adtunk egy ízben azon balga, téves, s hihetőleg a rosszakarattal párosult felfogás ellen, hogy a kánonjogi törvények alapján a III-advokát szentszék ítélete egyenlő a világi törvények Curiai ítékezésével s még egyfelől meg van engedve a pápa Ő szentségéhez kegyelmi kérvénnyel járulni, ugy másfelől Ő felsége a királyhoz szintén csak kegyelmi kérvénnyel lehet járulni.

Azok a kik Hegyi Antal plébános ügyét úgy szeretnék feltüntetni, hogy nem egy végérvényes ítélettel állnak szemben, mindent elkövetnek arra, hogy a közönséget félrevezessék s így a plébánostól a mennyire módjukban áll elriasztani a hívőket, hogy hiába az a páratlan ragaszkodás, az a határtalan tisztelet, s szeretet, az mind csak hiu ábránd, a valóság az, hogy Hegyi plébános ellen a vizsgálatot folyamatba tették, s több mint bizonyos, hogy a reá fogott rágalma és cselszövények terhe alatt összeroskad s a hüvösre kerül.

Bizon vannak itt többen, kiket ez a vérmes remény táplál, de roppant csalódnak, mert éppen úgy, mint mikor jő a tavasz s minden újra kél, úgy jönni fog az igazság, mely a zsarnokokat letiporja s utat tör magának hogy dicsfényével elárassza a hitetleneket, kik kárörvendve néznék egy ártatlan embernek a vérpadra hurczoltatását, csak hogy bosszu vágyukat kielégíthessék, pedig igen sokan vannak, kiknek segédkezet nyújtott arra, hogy ma biztos megélhetéshez jutottak.

A mit az állítólagos munkatárs szasabban leír s azt egy nagyobb egy-

házi méltóságtól eredetnek állit, az mind saját agyrémének szörnyszülötte, mivel a ténynek csupán az felel meg, hogy a legfelsőbb bíróság ítéletétsem az első, sem a másodfoku bíróság nem felelbezheti meg.

Nevetséges volna az, ha pl. az első s másodfoku bíróság valakit halálra ítélné és a legfelső bíróság az illetőt felmentené s ekkor előállna vagy az első, vagy a II-odfoku bíróság s azt mondaná, nem nyugszik meg a legfelső bíróság ítéletében, hanem fellebbezéssel él Ő felsége a királyhoz, azt hisszük, hogy erre még precedens nem volt, mert Ő felségéhez csupán kegyelmi kérvénnyel lehet fordulni, de ott nincs bírósági aparátus.

Hegyi Antal plébánost elítélte a két alsó bíróság és a legfelső bíróság felmentette, a püspök megkísérlette, hogy az ellen fellebbezéssel éljen, de a fellebbezést hivatalból visszautasították, világos tehát a kánonjogi törvények idevonatkozó intézkedése, és hogy a legfelsőbb bíróság határozatai ellen csupán a vádlott s nem a vádló élhet azon jogával, hogy a pápa Ő szentségéhez kegyelmi kérvénnyel járulhat.

A másodfoku bíróságnak azon határozata, melyre hivatkozás tétetett, hogy Hegyi Antal vádlott plébános a hozott határozat ellen nem hivatalból, hanem birtokon kívül élhet fellebbezési jogával, ez rosszakaratu félremagyarázása a hozott ítéletnek, s így nem ez a körülmény szolgál gátul arra, hogy Hegyi Antal plébános még nem foglalta el állását, hanem azon intrika szolgál gátul, mely személyét körülövezi a püspöki hivatalban szereplő egyének által, s a III. fokú bíróság ítéletét nem akarják kiszolgáltatni a plébános urnak amely önkényü, tehát törvény ellenes eljárás ellen már megtétezt a kellő intézkedés s így rövid idő választ el bennünket attól, hogy ártatlanul üldözött plébánosunk állását elfoglalhassa.

Azon üldöztetéstől nem kell felni, mely az elkeseredetségnak utolsó kirohanása, hogy a vizsgálatot elrendelték Hegyi plébános ellen, mert míg csak a haja szálla sem fog meggörbülni az alaptalan rágalma végett.

Nem tudjuk, hogy a „Csongrádi Lapnak” melyik munkatársa jutott ama kiváló szerencsébe, hogy az állítólagos egyházi méltóságot alkalma nyílt meg interviuolni, de mindenaron nagy szégyenségre mutat, lett légyen bárki az illető, hogy a feladott kérdések között olyan is foglaltatik, hogy az esetben, ha Hegyi plébánost a vádolt sikkasztásért elítélnék, ugyan papi hivatalát megtarthatná-e? hiszen erre még törvény ismeret is felesleges az önkényt következik, hogy a hivatalra az illető képtelené van téve; de ugy látszik a hatás kedvéért kockáztatta a kérdéstaz illető.

H M.

C S A R N O K.

Holdas éj.

- Rajz. -

(Carmen Sylva után.)

Egész napon át hangzottak Velenczében az ágyuk bömbölései és a golyók a magasra felfecscsenő tengerbe zuhantak. Most éji csendben feküdt a város, mintha számára csak mult lenne és nem fenyegető jelen. Maga a hold is oly öregnek látszott, annyira másképp nézett itt ki, miut máshol.

Egy sötét zugban, hol két óriási palota egymásfelé fordítá fekete falait, úgy hogy minden kijárás elzárva lenni látszott, magányos ór állott, kőből épült órházban — mereven, mint egy szobor. De nem is mozoghatott sokát az ór, mert egy lépésre tőle már a tenger hullámai ásitóztak a mohhal fedett kőpartra, — melyet sok évszázadon keresztül mindig ugyanolyannak talált, mint a sorsot.

És mégis csak emberi kezek emelték ezt a sorsot, melyen magának a tengernek is szabjai is meggyőződve törtek meg. — Egyszerre gyorsan felegyenesedett az alak és a zug vége felé pillantott, honnan sajátos menetet fordult be arrafelé. Először egy gondola tűnt fel, melyen négy ember ült és evezett.

Mozgásaiknak ügyessége dacára kilátszik hogy nem gondolasok, hanem inkább az előkelő osztályhoz tartozó férfiak. Ladikjok üres volt, de maga után még egyet húzott, melynek elő részében egy öreges férfi ült nagy köpenybe burkolva. Azután egy ravatal tűnt fel. Mi volt azon? Halott? Nem, nem volt még halott; mert az ór jól kivethette a hold halavány fényében az ott fekvő fiatal leányt, kinek e világában már nem volt sokáig maradása. Szemei egészen ki voltak nyitva anélkül, hogy nézett volna és az előbb a mellén összekulcsolt kezek, melyek imént oly halottiasan néztek ki, most lassan megmozdultak. A haldokló leány ajkaira emelé egyik kezét és az azon csillogó gyűrűt megcsókolá, azután lehúzta ujjáról és egy más, fiatalabb embernek nyújtá oda, ki alig lekevert több tizenhat évnél és ki aggódo gondoskodással hajlott a haldokló fölé.

Egy pillanat alatt eltűnt a menet az ór szemei elől. Ugy tetszett neki, mintha a haldokló sápadt ajkai megmozdultak volna, de bármily halkán hallatszottak az evező csapásai, még sem hallott semmi hangot.

„Feo!“ susogá a haldokló, „bizonyosan most beszélék utóljára hozzád,“ mert a vasuton már nem hallhatod szavamat és ha megérkeztünk, én már tán nem is leszek. Im a gyűrű — ne sirj gyermekem! — vidd el azt a szegény Györgynek és mond meg neki, hogy pillantásait mindig megértettem és hogy mindig hálás is voltam iránta, hogy hallgatott és nem üzött szerelmével. Hisz ő tudta, hogy nem tehettem, hogy nem volt többé mit adnom, azért elküldöm most neki legszentebb hagyatékomat — ő gyűrűjét! Hordja azt és gondoljon reám mindig örömmel, ha később boldog lesz is! Látd Feo, e kő egyszerre kék lett, mivel legboldogabb óráim jött, és ő azt mondá nekem: ha a kő kék lesz, úgy az számodra boldogságod hoz. Tudod-e, hogy lett a kő zöld az ő halálórájában? Ah Feo! most vége minden fájdalomnak! Nem kell azokat átélnem, ezt nem kívánta tőlem Istenem. Most én mindent feláldoztam, szerelmemet és az ő szerelmét hitem miatt! Többet nem is lehet már áldozni! Én és inkább meghallni akartam, mint hitehagyó lenni! Ezért megkönyörült rajtam az Úr, és nem kívánta tőlem, hogy tovább éljek, miután ő elköltözött e földről!“

Egy borzasztó köhögési roham szakította meg e suttogást, mely több helyen értetlenül halkan és hevesen lett folytatva.

Hadd legyen minden elmondva, mielőtt a vasut lármája az utolsó beszédnek véget vett.

„Add ide kezdet Feo! Ugy érzem mintha a hajó párkányzatáról a tengerbe esném a hideg-habokba. Szerettem volna itt meghalni, de a jó Isten nem engedte! Talán azért kell most utaznom, hogy a halál sietessék és akkor végre meg vagyok szabadulva. Mily sokáig várjuk a véget Feo? Ót hónap, öt szenvedésteljes hónap óta! Tudod még, mint érkezett meg a felkoszorúzott hajó a ő tete-

mével? Akkor úgy éreztem, mintha ki kellett volna szaladnom és kiáltanom: Ó enyém, most az enyém, most midőn utolsó lehelete kirepült! Ó véle kell eltemettetnem! De még itt sem volt jogom hozzá, másé volt! És hallgatnom kellett, mert különben azt mondták volna, hogy hűtelen volt hozzám. Életemmel kellett megfizetnem. Nem hiszed, hogy halála őt valóban és igazán visszatá nekem! A síron túl már nem volt joga hozzá! Tudod még, hogy mondtam mindig:

„Cak egyszer akarok még szép lenni az ő menyegzőjének napján, hogy az emberek ne beszéljenek. És akarom látni őt, látni akarom, vajjon boldoggá teszi-e? — Ennek most már mind vége. Semmi sem él már többé, mint az én nagy szerelmem, és egy vagy két óra múlva ez is velem száll fel az égbe.“

A hold teljes fényével világítja be a megdicsőült sovány arcot; úgy nézett ki, miut viaszgyertya, mely már végig éget, csak belülről világítja a vékony átlátszó falat — mely még egyedül nem égett el.

„A menyegző napját sem érték meg és a másikat sem akartam látni.

Sokat sirt felette — én nem, én nem sirtam, de én meghalok! Ó igen szerette őt, igen! Valjon ő is szerette őt? Midőn ő nekem a gyűrűt átadá jól tudtuk mindketten, nem szabad egymást szeretnünk, hogy sona sohasem lehetünk egymásé és csak örök szent barátságot fogadtunk egymásnak! Csak hazugság volt, de nem tudtuk! Szerelmet ígért-e a kettő? Akkor ismét hazugság volt és talán tudták is. Vagy talán nem volt hazugság? Szerette őt? Tud-e az ember kétszer szeretni, Feo?

Ismét egy köhögési roham, mely a nővér kendőjét friss vérrel festé. Mily feketének látszott az a hold világánál.

„Ugy fázom Feo! Hisz azt mondták, hogy meleg van, meleg az éjszaka! De ez nem lehet! Nézz csak ide, könyeim már egész kékék, majdnem feketék! Ha ő élt volna, akkor nem lett volna szabad meghalnom, akkor élni kellett volna tovább, sokáig és őt látnom mindennap és mondani: soha sem szerettem őt! A kevelység tartott volna életben — gondold csak mily kiu!“

Önkénytelenül is összeborzadt. „Oh Feo, ne sirj oly nagyon! Örülj te is, hogy megszabadulok az élettől. Oly nehezemre esett, kezdettől fogva, oly sok örömtelen napokat anyai but és fájdalmat átéltem. Csak egy fénylő pont volt életemben: és ez ő volt! Azután minden éjjé lett, sötét éj lett. De most jön a nappal, mely sohasem fog végződni! Oh, Feo, ne sirj. örülj helyettem is! Hát nem szeretsz annyira, hogy örülni is tudnál velem? Igérd meg, hogy halálórám-ban e szavakat fogod mondani: „Hála neked Istenem!“ Ha lenne még hangom, Alleluját énekelnék, melyet messze visszhangozna a végtelen tenger. Most a menyországot vásároltam meg magamnak kimondhatatlan kinokkal. De most nyitva látom azt. Te nem akarod hiúni, hogy halálíg szerelmes voltam beléje? Te oly fiatal vagy — mit tudsz még a szerelmemről és annak hatalmáról.

Ha egyszer téged is el fog érni az, nyisd ki szivedet és hidd azt beléd önteni! Es ha szivednek meg is kell szakadnia, mit tesz az azután! Teljesíté földi czélját. Te most gondolj azon öreg férfura ott, foglald el az én helyemet, legyél neki mindene, valaminth fivéremnek támasza, barátjának. Ne rázd fejedet, van elég idő arra. Csak ezen órában uralkodik feletted a gyengeség. De kipróbáltalak e hosszú betegségem alatt, te erős vagy. Gyeugéd testedben hősi bátorság lakozik, melynek semmi áldozat sem nehéz. Ok szorultak azokra engem birni, legyél te rajta, hogy ne érezzék hiányomat. Én veled leszek és erősíteni foglak És Feo, csak a te kezéd nyomja le szememet — meg tudod ezt tenni? Nemde elzáród azokat? Te mindent birsz. Köszönj meg mindenkinek mindent nevében. Köszönj atyjának fivéreinek és mindenkinek: Én mindnyájatokért fogok imádkozni! . . .

A gondola kikötött. Setéten magaslott ki a vasuti állomás és az éj a csoportokat, melyek az előtt álltak, majd a csendes menetet, mely most a lépcsőkön felfelé haladt — mely homályba borítá. Csak a haldokló ábrázata és kezei, melyek mellé összekulcsolvák, világítottak márvány fényességükkel. Be voltak csukva szemei. A nagy

fívér vitte a ravatalalaku hordágyat. Az atya a karcu fiatal leány vállára támasztá magát, — kinek nagy fekete szemei minduntalan könnyel teltek meg. Lehajtá fejét és arcát nem is láthatá az ember.

Igy haladt a szomorú menet hallgatagon. Egy szót sem szólva. A emberek — kik mellette elmentek — levevék kalapjaikat és keresztet vetettek, mert már . . . halottat vitték.

I. Jankovich Gyula.

A Tiszán vegyes járatban közlekedő gőzhajók

M E N E T R E N D J E

A hajók péntek kivételével mindennap járnak

I.

Csongrád és Szeged között. (72 kilométer.)

Csongrádról indul	5 óra	—	percz	reggel
Szentesről	5	"	35	"
Csanyról	6	"	20	"
*Mindszentről	6	"	45	"
*) Algyőről	8	"	10	"
Szegedre érkezik	9	"	—	"
Szegedről indul	2 óra	30	percz	délután.
*) Algyőről	3	"	40	"
*Mindszentről	5	"	40	"
Csanyról	6	"	10	"
Szentesről	7	"	10	"
Csongrádra érkezik	7	"	45	"

II.

Szolnok és Csongrád között. (88 kilométer.)

Szolnokról indul	1 óra	30	percz	délután.
T.-Várkonyról	2	"	20	"
T.-Vezsenyről	2	"	40	"
T.-Földváról	3	"	05	"
**Ujkécskéről	4	"	10	"
T.-K.-Inokáról	5	"	—	"
*) T.-Ughról	5	"	20	"
Csongrádra érkezik	6	"	40	"
Csongrádról indul	4 óra	15	percz	reggel.
*) T.-Ughról	5	"	45	"
T.-K.-Inokáról	5	"	20	"
*) Ujkécskéről	7	"	10	"
T.-Földváról	7	"	45	"
T.-Vezsenyről	8	"	45	"
T.-Várkonyról	9	"	05	"
Szolnokra érkezik	10	"	—	"

* Csak ladik állomás.

" A gőzhajók Uj-Kécskén kötnek ki.

NEM NAGY KRACH

hanem tisztességes alapon vagyunk képesek a következőleg felsorolt britannia-ezüst készletet, mely 56 drbból áll, csak 6 frt 60 krnyi hallatlanul olcsó áron bárkinek szállítani.

6 drb. finom britannia asztali kés, valódi angol pengével,

6 drb. amer. britannia ezüst vella, egy darabból

1 drb. amer. britannia ezüst evőkanál,

12 " " " " kávéskanál

2 " " " " levesmerő,

1 " " " " tejmerő,

6 " " " " tojás-serleg

6 " angol " " tálcza,

2 " igen hatásos gyertyatartó,

1 " teazsíró,

1 " legfinomabb britannia cukortartó,

3 " " " gyümölcskés, porcellán fogóval,

3 drb. legfinomabb gyümölcs-villa, porcellán fogóval,

6 drb. Victoria-tálcza.

56 drb. összesen csak 6 frt 60 krért.

A fenti 56 drb. tárgyat birjuk csekély 6 frt 60 krért szállítani. A britannia ezüst keresztül fehér fém, mely az ezüst szint 25 évig is megtartja, a miért szavatolunk

Ez a legjobb bizonyíték, hogy ezen hirdeté

nem csalás

kötelezemmagam, hogy, ha az áru nem

tetszik; az érte fizetett pénzt visszaküldöm.

A kinek evőkészlet hiánya van, rendelje meg a valóban szép evőkészletet, mely

nagyon megfelelő lakodalmi és alkalmi

ajándéknak, vendéglősöknek s minden jobb

háztartás számára.

RIX SZÁLLÍTÓHAZA

(a tanegyesületi ház szállítója, bejegyzett

cég mely fennáll 30 év óta.)

B É C S, II/2 Praterstrasse 16.

Vidéki szállítványok az összeg előleges beküldés e

mellett, vagy utánvétellel eszközöltetnek.

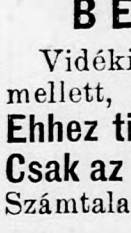
Ehhez tisztító por 10 kr., láda 40 kr.

Csak az itt látható védjeggyel valódi.

Számítalan elismerő levél áll rendelkezésünkre.

Óvás! A sok helyütt hirdetett csekélyebb értékű 44

drb. evőkészlet nálunk 5 frtba kerül, mely azonban nem ajánlható.

UJDONSÁGOK.

— **Községi közgyűlés** tartott a f. hó 14-én a község háza tanácstermében, mely alkalommal a közgyűlés Gerster Béla a Csongrád-Szentes-Orosházi vasut engedélyezése azon kérelmének tárgyalását, hogy a kiépítendő vasut költségeihez Csongrád is hozzájáruljon elnapolta. Elfogadta a közgyűlés Beschoimer és fia azon ajánlatát, hogy a nevezett cég Csongrádon Kossuth szobrot állíttson, melynek költségeire 800 forintot szavazott meg a közgyűlés. Végül pedig a közgyűlés Mészáros Károly közgyámok 14 napi, Veszelovszky László s.-jegyzőnek 20 napi, László Ignác irnoknak 3 heti és Sohlya Gyula főjegyzőnek hat heti szabadságot engedélyezett.

— **Meglelelőzhető-e a csomagokba tett levelek?** Többször fordult már elő, hogy a postai csomagokba levelet is tettek és legtöbb esetben az ily leveleket tartalmazó csomagokat bélyegsonkítás miatt meglelelőzték. Pedig a postai csomagokban igenis szabad levelet, illetve közléseket tenni. Erre nézve hivatkozhat mindenki a Pénzügyi közlöny 30-ik számában (1895. évf.) megjelent pénzügyminiszteri rendeletre, melyet 51.180 szám alatt adtak ki. Kivételt képeznek oly csomagok, melyek olcsó szállításban részesülnek mint az áruminták, keresztkötések, ezekbe írásbeli közléseket nem szabad tenni.

— **Tűz.** Nagy tűz volt a f. hó 12-én éjjel a szélső soron, mely alkalommal Pántlika Antal háza esett a pusztító elem martalékául. Mikor pedig az éjjeli órákban megszólalt a vészharang, a községi előjárók bizonyára arra gondoltak, hogy milyen éber tűzörségünk van nekünk s a lapok mégis folyton vádaskodó közleményekkel keserítik őket. Gonoszak is azok a az újságírók, miúdig valótlanosságokat találunk föl az olvasó közönség számára. Ha azonban megkérdeznék az előjárósági tagok azokat az önkéntes tűzoltókat, kik veszély esetén nem képesek a torony tűzört felsípolni, azok bizonyosan azt mondanák; de bizony kérem igazuk van azoknak az újságíróknak, mert, a mi toronyőreink oly mélyen alusznak, hogy akár melyik Fakir sem különbben. A toronyór mulasztása folytán vagy későn, vagy éppen nem értesül tűzoltóságunk a veszélyről, mely körülmény nagy kárt okoz a közönségnek, ki ily formán sárba dobja azokat a filléreket, melyekkel az önkéntes intézmény fenntartásához, mint pártoló tag hozzá járul, mivel veszély esetén éppen nem számíthat a tűzoltóság hathatós közreműködésére. És hol vannak a város fizetett tűzoltói akkor, a mikor veszély esetén segínyt nyújtani kellene? Bizonyára a mikor a városi pénztárba nyugtájuk ellenében a havi fizetéseiket veszik fel, akkor teljes a létszám, ha azonban tüzeset fordul elő, az ily alkalmakkor a mi városi tűzoltóságunk rendszeren 2-3 tagra zsugorodik össze, így aratási idejében pedig, még szerencse, ha akad közülök egy is ki legalább a tűzoltói szereket a veszély színhelyére vitesse, hogy pedig ott akad e hozzá értő, aki azzal el tud banni, az nem jön számításba, hisz a későn kapott jelzés folytán, ugy is csak akkor érnek rendszeren a veszély színhelyére, a mikor már elhamvadtt miúdz, a mi a rousoló elemnek utjába akad. Hogy pedig Előjáróságunk nem fogja tovább tűrni ezen visszás állapotokat, mely ugy a magán, mint a közvagyon megvédése tekintetében nagy fontossággal bír, azt hisszük s bizonyosak vagyunk abban, hogy a toronyórt szigorú meghagyásokkal fogja ellátni s ismétlődés esetén elfojsa bocsátani állásából. Egy ember hanyagsága miatt, nem lehet egy egész intézményt melynek fenntartása oly nagy anyagi áldozatokba kerül, működésében megakasztani, elzárni előtte az utat, hogy emberbaráti kötelességét ne teljesíthesse.

— **Zsarnoki hatalom a végrehajtó kezében.** Nem egy ízben szem s fültanui valánk, azon brutális, s önkényű eljárásnak, a mit a végrehajtó vezető az adófizetőkkel szemben minden megtorlás nélkül hivatalos helyiségében jónak lát elkövetni. Sajnálattal kell tapasztalunk azon szomorú valót, hogy ezt mind annak lehet tulajdonítani, hogy az adóügyi jegyző, bizonyosan azon szempontból, hogy az adófizető polgárokat maga ellen ne haragítsa, teljhatalmulag megbiz egy

olyan bárdolatlan, minden tisztességet nélkülöző fátumot, ki még annak sincs tudatában, hogy mily tisztelettel, s kötelességgel tartozik viseltetni egy adófizető polgárral szemben. Ha az az illető adófizető a jelen mostoha viszonyok között oly kellemetlen helyzetben jut, hogy új adófizetési kötelezettségeinek nem képes eleget tenni, ugy nézetünk szerint nem az az eljárás, hogy azt minden áron tönkre tegyék, s még az utat is lehetetlenül tenni, hogy magán segíthessen, s ily nyers elem önkényű eljárásának legyen kitéve, hanem az adóügyi jegyzőtől megszokott humánus eljárásban részesüljön. Felhívjuk tehát az előjárósági figyelmét ezen körülményre, s elvárjuk, hogy a jövőben követendő eljárást illetően az adófizető polgárookra való tekintetből, hathatós intézkedést fogyanatosítson.

— **Kérékpár-iskola.** Szigeti Sándor külön értesítőkönyv tudatja a közönséggel, hogy a Pannonia-szálloda táncstermében, hölgyek és urak részére, kérékpár-iskolát nyitott. A kérékpár-iskola csak 8 napig fog tartani, mely idő alatt bárki nyerhet oktatást a byczikli legújabb módszer szerinti kezeléshez.

— **Nyári tél.** Az időjárást intéző legfőbb hatalomnak, ugy látszik, eltévedt a kalendáriuma. Mig mi földiek júliust irunk, a mi rendszerint nagy meleggel szokott járni, a mikor már a kánikula előhírnökei is biztatólag jelentkeznek, — onnan, a hol az időt igazítják, esőt, havat, hideget zúdítanak ráuk és szinte kételkedve kérdezzük: nem a mi naptárunkban esett-e valamely lényeges tévedés? Szép jó hazánkban még csak meg vagyunk valahogy. Felöltők megvéd a meghülés ellen, a hegyek közt azonban valóságos ólmos eső esik, a nyaralók dideregve huzódnak be fészükbe és nagy az öröm, ha be is fűtethetnek. Egyhamar nem is várható, hogy az időjárás megváltozzék. Falb jóslatai július hátralévő részére nem valami vigasztaló. Így szól ugyan is: 17-től 19-ig: Nagy területre kiható, bőséges esőzés kíséri a július 18-iki kritikus napot, melyet napfogyatkozás is fokoz. A hőfok általában a középen marad. Több helyen földrengések várhatók. Az alpesi tájon zivatarok. Július 20-tól 24-ig: Kevesebb eső, hőfok emelkedik. Július 25-től 31-ig: Újabb, sok zivatar, jelentékeny csapadék, kivált 25-én és 26-án és a hó utolsó napjaiban. A bajor és osztrák hegyvidéken 29-ike körül friss hó várható. A hőfok, a mely eleinte emelkedik, 27-től kezdve ismét erősen csökken. Falb augusztusra sem gondoskodik valami örömről. Jóslata ez: Tartós és bőséges esőzés.

— **Előleges szini jelentés.** Kiss Pál a székesi szini-kerület és az eperjesi színház igazgatója, arról értesítvén az értekezési bizottságunkat, miszerint a vidék kiváló erőiből szervezett 35 tagból álló és saját színházi zenekarral rendelkező dráma-, vígjáték-, népszíni- és operette társulatával 1898. évi július hó 16-án a városi népkerti színpadon előadásait megkezdi. A műsoron levő új darabok: Operettek: Oroszlávdász, Varázsgyűrű, Klári, Virágcsata, Böregér, Czigánybáró, Kis Alamuszi. Népszíni- és énekes Bohózatok: Gyimesi vadvirág, Leszámlás, Mária bátyja, Az ördög mátkája, Gyerekkasszony, Titok, Feketerigó, Diplomás kisasszonyok, Kukta kisasszony, Regruta. Színi- és vígjátékok: Folt, a mely tisztit, Kikapós patikárus, Keresd a szíved, Trilby, Garasos alispán, Coullisset ur, Létke vize, Niobe, Két tacsó, Bohéme világ, Feri kisasszony. Aranylakodalom, II. Rákóczi Ferenz, Hunyadi László, Bánk bán. Midőn e sorokat írjuk, még nem vagyunk bizonyosak abban, hogy a jobb erőkből szervezett társulat nem-e gondol mást s épp úgy mint Pesti Ihsz Lajos színtársulata elkerüli városunkat.

— **Rendelt a trachoma (egyiptomi szembetegség) ügyében.** A vidéken mind jobban és jobban terjedő veszedelmes szembetegség megfékezésére a belügyminiszterium újabb rendeletet bocsátott ki. Azt mondja a rendelet, hogy a szemvizsgálatokat szigorubbakká kell tenni, mert a betegség, az eddig tett intézkedések dacára is elterjed, s oly helyeken is felüti a fejét, ahol eddig nem is gondolták volna. Ezenélfogva megvizsgálandók a rendeletben előírt módszert: az

iskolásfiúk a beiratkozás idején s azután is negyedévenként, vagy a szükséghez képest. Vizsgálandók az összes telepek munkásai. Vizsgálandó a szolgálatból hazatérő katona jelentkezésekor. Az iparos tanoncok és segédek felfogadásuk alkalmával. Minden hazatérő munkás, ki legalább két évig volt távol. Minden szolgálatba álló cseléd. Ezen vizsgálatért felelősek a katonai ügyosztály vezetője, a rendőrség, az ipartestület vizsgáló orvosa, s a járási- vagy kerületi és tisztviselő orvos.

— **Értesítés.** A tiszai ág. hitv. evang. egyházkerület eperjesi Collegiumának jogakadémiáján az 1898-99. tanévre a beiratások f. évi szeptember 1-étől 8-ig eszközölendők; az előadások pedig szeptember 9-én veszik kezdetüket. Utólagos felvételnél szept. 9-11-ik dékáni-, azután pedig tanári-kari engedéllyel lehet helye. Azok az egyéves önkéntesek, a kik tényleges katonai szolgálatukat f. évi szeptember hó végén fejezik be, október 1-8. napjain iratkozhatnak be. A vizsgálatok határideje szeptember 1-étől 15-éig terjed.

— **Az ipariskolai mulasztásokra vonatkozólag a kereskedelemügyi miniszter következő rendeletet küldött az iparhatóságokhoz:** Ismételt előfordult, hogy az elsőfoku igazgatóságok a tanonciskolai mulasztások tárgyában hozott ítéleteiket az illető tanonciskolák igazgatóságaival vagy egyáltalában nem, vagy pedig nem szabályszerűen közölik, s így ezek felelősségi jogukat nem gyakorolhatták. — Felhívom a az iparhatóságokat, hogy valamennyi alárendelt elsőfoku iparhatóságait szigorúan utasítsa, miszerint a tanonciskolai mulasztások következtében fogyanatosított megtorló eljárásukban hozott határozatairól a jelentést tevő igazgatót felelősségi joga gyakorolhatása végett minden egyes esetben haladéktalanul írásban értesítsék, tekintet nélkül arra, hogy a megtorló eljárás a tanonciskolai igazgatóság közvetlen feljelentése, vagy pedig a havonként bemutatott minősítési-könyvből nyert adatok alapján indított meg.

Henneberg-selyem 45 krtól 14 frt 65 krig méterenként — csak akkor valódi, ha közvetlen gyáraimból rendeltek, — fekete, fehér, és színes, — a legdivatosabb szövés, szín és mintázatban. **Privát-fogyasztóknak** postabér és vámmentesen valamintházhoz szállítva, — mintákat pedig postafordultával küldenek, **Henneberg G. selyemgyárai (cs. és k. udvari szállító) Zúrichben.**

— Magyar levelezés. Svájcba kétszeres levélblyeg ragasztandó. —

KÖZGAZDASÁG.

A most folyó aratási munkálatok alkalmából felhívjuk gazdaközönségünk figyelmét a „Köztelek“ legutóbbi számában megjelent következő közleményre:

»Most, hogy a gazdaközönség az aratási munkálatokat jóformán befejezte és az értékesítés mikéntjének nehéz gondja nehezedik vállaira, szolgálatot vélnék olvasóinknak tenni, ha a kérdéshez hozzászólunk. Hogy mennyire fontos tényező ugy a termelő gazdaközönségre, valamint a kereskedőre nézve az, hogy mily árban adja el és értékesíti terményeit, azt e helyütt bebizonyítanunk sem kell. De kétszeresen fontosá válik ezen kérdés ma, hol a hatalmas kültermeléssel folytatott nehéz verseny, mezőgazdaságunk és kereskedelmünk kedvezőtlen helyzete, meg az ismét felszínre kerülő alacsony árak parancsolólag szükségessé teszik, hogy azon piacok keresztessenek fel és azon időpont válassék be, a hol és a mikor a termény legelőnyösebben értékesíthető. Ezen a termelő gazdaközönség és a gabona üzlettel foglalkozó kereskedők érdekeinek előmozdítására irányuló célt tűzte ki magának a Magyar leszámlatoló és pénzváltó bank áruosztálya életbeléptetése óta és hogy kitűnő összeköttetése folytán sikerült is azt elérnie, bizonyítja azon tény, hogy hazánk termelő gazdaközönsége, nagy- és kisbirtokosok és gazdasági szövetkezetek, valamint a gabonakereskedők egyaránt sürin és évről-évre híven veszik igénybe szolgálatát. Számon tartva azon ma napig már általánosan elismert tény, hogy ugy a kereskedelem, mint a földművelés nem nélkülözheti az olcsó hitelt, és megfélelve az ebből követelményeknek, fent nevezett intézet bizománykópen eladandó terményekre előlegekkel is szolgál jutányos kamatláb mellett, mely kedvezmény ugyancsak évről-évre növekvő arányban vétetik igénybe. Oly esetekben, midőn a felszállított gabona nem azonnali eladásra, hanem beraktározásra van szánva, rendelkezésre állanak a bank fővárosi közraktárai jutányos díjazás mellett. Egyebekben pedig utalunk a Magyar leszámlatoló és pénzváltó bankok lapunk mai számában megjelenő hirdetésére.«

Tüdőbetegségek

(chronikus katarrhusok és tüdőorvadás)

GYÓGYITHATÓK

e kitűnő hatása és teljesen ártalmatlan

„**Glandulen**“ használata által.

GLANDULEN a legjobb szer bármilyen nemű tüdőbetegségeknel Bámulatos sikerek régebb és előrehaladottabb tüdőbetegségeknel; bizonyítottan gyógyult betegek és hírneves orvosok által.

GLANDULEN a legbiztosabb ismert szer, minek segítségével a természet a tüdőben gyógyítja a tüdőbetegségeket. — A szervezet Glandulen hiányával megbetegszik. Glandulen celszerű használata fokozza a természetes gyógyulást.

GLANDULEN nem mesterséges uton előállított vegyi szer, melynek többnyire nem kívánt kellemetlen mellékhatásai vannak, teljesen ártalmatlan, huzamosabb használatnál is.

GLANDULEN előállítatik Dr. Hofmann utóda által Meerane (i S) vegyi gyárában egészséges állatoknak tüdőmirigyéből. Tablettákban, kellemes és alkalmas alak bevétele. Minden egyes tablettát tartalmaz 0.25 Glandulen-nek megfelelő 0.05 beszűrt mirigyanyagot és 0.20 izjavító tejszékret.

GLANDULEN törvényileg védve és szabadalmazva van, utánzatóktól óvakodjék. — Változatlan alakban minden gyógyanyagot tartalmazó Glandulen kapható minden gyógyszerárban: 1 üveg 2 frt 75 kr. (100 db.) és 1 frt 50 kr. (50 db.) — Ott, hol nem kapható, forduljon a főraktárhoz:

Diana gyógyszerház,

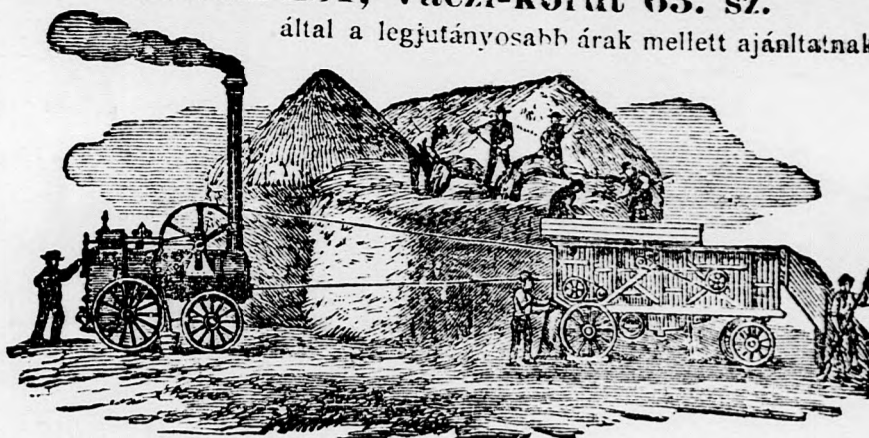
Budapest, Károly-körút 5. szám.

honnan kívánatra terjedelmes ismertetés és használati utasítás orvosoknak, valamint betegnek bérmentve küldetnek.

CLAYTON & SHUTTLEWORTH mezőgazdasági gépgyárosok

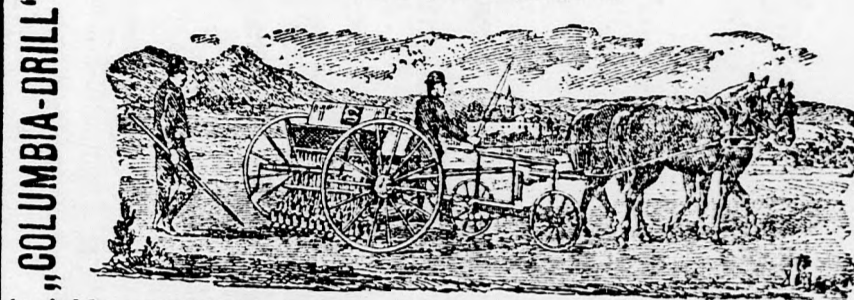
BUDAPEST, Váci-körút 63. sz.

által a legjutányosabb árak mellett ajánlatnak:

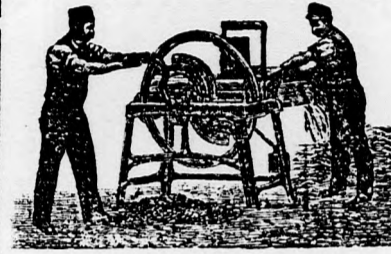

Locomobil és gőzcseplőgép-készletek 2 1/2 egész 12 lóerőig, szalma-kazalozók, továbbá jarcány-cseplőgépek, here-cseplők, tisztító-rosták, konkolyozók, kaszáló- és aratógépek, szénagyűjtők,

CLAYTON & SHUTTLEWORTH LINCOLN BUDAPEST, BÉCS, PRÁGA, LEMBERG, BUKAREST, CRAJOVA.

legjobb sorvetőgépek, boronák, szecskavágók, répavágók, kukoriczamorzsolók, daráló-k, őrlő-malmok, egytemes aczélekék, két- és háromvasú ekék és minden egyéb gazdasági gépek.

Részletes árjegyzékek kívánatra ingyen és bérmentve küldetnek.

A világ legnagyobb LOCOMOBIL- ÉS GŐZCSEPLŐGÉP-GYÁRA.

HAJNÖVESZTŐ,

melynek jósága és kitűnő hasznossága az orvosi kar által 1898-ik évben Stuttharthban érdemmel kitüntetve, mit e. rekre menő hálás köszönetnyilvánítással bizonyíthatom, úgy egészség mint betegségnél hasznos szer, hajkihullás ellen, a fejbőrt megtisztítja és a hajat meg-őrüsi úgy a hölgyeknél mint a férfiaknál. Ifjúknál korán sűrűbajusz képződik. Ezen kitűnő hasznos szer által elérhető eredményeit felelősséget vállal

K. HOPPE Wien, I. Wiplingerstrasse 14.
1 doboz ára 80 kr., postán küldve 90 kr.

Apittatott

1863-ban.

Sajátgyártmányú világhírű

KÉZI HARMONIKÁK

kaphatók

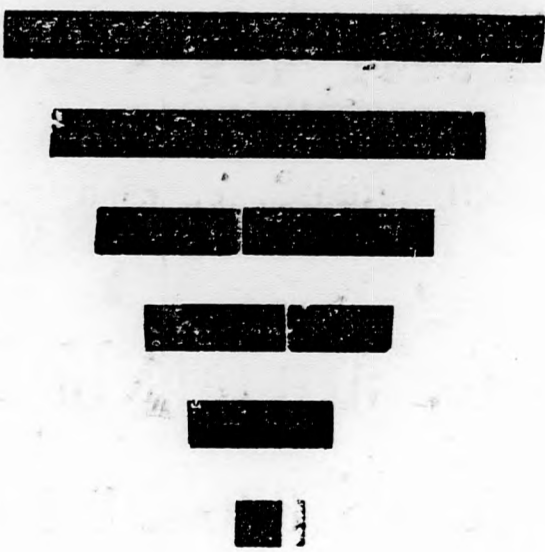
TRIMMEL N. JÁNOSNÁL BÉCS, VII. 3. Kaiserstrasse 47.

Nagy raktár mindenféle hangszerekben ugymint Hegedűk, cziterák, flóták, okarinák, száj harmonikák, mardárverklük stb. Felülmulhatlan svájci aczél zeneautomaták zenélő albumok aczélból. Arjegyzék ingyen és bérmentve.

MEG NEM FELELŐ ÁRUK VISSZAVÉTELEK.

Könyvnyomda

KIRÁLY-,
ANTRACZEN-,
UNIVERSAL-, HUN-
GÁRIA-, GALLUSZ-, IRÓ
ÉS MASOLHATÓ-, IBO-
LYA-, KARMIN IRÓ, HEC-
TOGRAPH, RÓZSASZIN-, KÉK.
FEKETE STAMBIL ÉS RUHAJELZŐ

TINTÁK

RAGASZTÓ GUMMI OLDAT, PECSÉTVIASZ, PECSÉTOSTYA, TOLLA, TOLLSZÁRAK, CZERUZÁK, VONALZÓK, SORVEZETŐK. TÖRLŐ GUMMI, IRÓ ÉS ITATÓ PAPIROK VALAMINT MINDEN EGYEBB

IRODASZEREK

COPIR, SELYEM, SZÜRŐ CSOMAGOLÓ SZINES ÉS CARTON PAPIROK A LEGJOBB MINŐSÉGBEN KAPHATÓK:

SZILBER JÁNOS

KÖNYV- ÉS PAPIRKERESKEDÉSÉBEN. (CSONGRÁD, Magtár-utcza 41. szám.)

ARSZÁMÍTÁS.

Vidéki megrendelések a legnagyobb pontossággal eszközöltetnek.

ISÁETTELADÓKNAK ÁRKEDEVEZEMÉNY.

M A G Y A R
LESZÁMITOLÓ
É S
P É N Z V Á L T Ó - B A N K
BUDAPESTEN.

(Befizetett alaptőke 30 millió korona)

Ajánljuk a t. cz. termelőknek és kereskedőknek áruosztályunk szolgálatait mindennemű

gabona és egyéb gazdasági terményeiknek

akár BUDAPESTEN, akár saját állomásaikról való BIZOMÁNYBANI ELADÁSÁRA.

Az általunk eladandó árukra jutányos pénzelőleget adunk és szívesen szolgálunk kölcsönzsákokkal is csekély kölcsöndíj mellett. Ezenkívül elvállalunk és teljesítünk gabonának és egyéb terményeknek határidőre való megbízásokat.

Ajánljuk továbbá a nagy gabonaelevátor és raktár-épületekből álló 800,000 mm. befogadási képességű

Budapest fővárosi közraktárainkat,

melyek a Csepel-rakparton, a Duna-folyam hajókikötésre alkalmas partmentén terülnek el és a vasutakkal vágányösszeköttetésben állanak.

A közraktár a felküldött terményeket és árukat beraktározza, tüzkár ellen biztosítja, szakszerűen kezeli és azokat terhelő **szállítási és egyéb költségeket előlegezi.**

Mindennemű felvilágosítással és utbaigazítással készségesen szolgál a

M A G Y A R
Leszámitoló és Pénzváltó-Bank
áruosztálya.